

Az építészet emberképe

T: Az építészeti változások mögött mindig ideológiai változások állnak.

Ezeknek az ideológiáknak pedig kimondva-kimondatlanul saját emberképe van, ami az építészetben leképeződik. Hogyan tekintenek az emberre a különböző korszakok teoretikus és nem-teoretikus építészei, építészeti iskolái?

Távlati cél: Az elmúlt 20 év értelmezése, kategorizálása, az építészeti fordulat felfejtése.

I.félév: Az utópia és az építészeti traktátus emberképe

A rend és a modell, mint két alapvető kognitív mintázat, ezek megjelenése a különböző építészet(elmélet)i írásokban.

Francoise Choay: The Rule and the Model – A francia filozófus, művészetkritikus téziseinek vizsgálata az építészet tükrében

Kiindulás: a reneszánsz kor – a tér objektifikációja

- Reneszánsz építészeti traktátusok és pszeudo-traktátusok vizsgálata, „megvalósító” és kommentátor szövegek és kapcsolatrendszereik feltérképezése. Viszony az antik építészeti írásokkal, archeológiai gyökerek, kapcsolatok a középkori építészettel, hatása a manierizmusban, stb.

Kiindulás: *Leon Battista Alberti: De re aedificatoria* – mint a 20. századi tudományos urbanisztikai szövegek megalapozója

- A reneszánsz mint utópisztikus korszak vizsgálata. Ethnográfiai és geográfus szövegek hatása, keleti és nyugati pszeudo-utópiák, „ideális város” leírások, szabadságfilozófiák leképeződései, progresszivisták és kulturalista utópiák és hatásaik.

Kiindulás: *Morus Tamás: Utópia* – modellezés a jövő valóságának terében

II. félév: A 21. század elejének európai építészetét alakító ideológiai háttér vizsgálata.

- Milyen ideológiai vonulatok hatnak a kortárs nyugati építészetre, milyen ezeknek az emberképe? – az építészetelmélet síkja, hatások

Mallgrave: Modern Architecture Theory

Adrien Forty: Words and buildings

Peter Collins: Changing Ideals in Modern Architecture

Szentkirályi Zoltán: A térművészet történeti kategóriái

- Milyen más tudományok, ideológiák emberképéből táplálkozik az építészet szemlélete?
- vallás, filozófia, pszichológia, biológia; hogy látjuk a mai világot?

Hankiss Elemér: Az ember és az antilop

Szokolszky Ágnes: Öröklés vagy környezet

Elizabeth R. Valentine: Nézőpontok a pszichológiában

Susan George: A luganoi tanulmány

Nemeshegyi Péter: A teológia emberképe és a pszichológia

Csányi Vilmos: Az etológia emberképe

Kapcsolat az ideai csoportos kutatáshoz: Nyim falu fejlesztései

- konkrét utópia létrehozása: a hely és az ember vizsgálata: az egymásból adódó lehetőségek
- az építészeti tervezést meghatározó emberkép: a lakókról alkotott emberkép megfogalmazása, szabály/modell alkotás gyakorlata
- az ökofalu emberképe vs. a falu emberképe, kapcsolódási pontok